2019

Záverečná správa

Kontrola zabezpečenia verejnej vodnej dopravy po Dunaji medzi prístavmi Vojka nad Dunajom a Kyselica

Záverečná správa

Kontrola zabezpečenia verejnej vodnej dopravy po Dunaji medzi prístavmi Vojka nad Dunajom a Kyselica

PREDKLADÁ
Ing. Karol Mitrík, predseda
Najvyšší kontrolný úrad Slovenskej republiky

VEDÚCI KONTROLNEJ AKCIE
Ing. Igor Blaško

Bratislava marec 2019

OBSAH

ZOZNAM SKRATIEK A SKRÁTENÝCH POMENOVANÍ **4**
ZOZNAM TABULIEK **5**
ZOZNAM GRAFOV **5**
ZHRNUTIE **6**
1 CIEĽ KONTROLNEJ AKCIE **8**
2 RÁMEC KONTRO LNEJ AKCIE **8**
3 ZISTENIA A ODPORÚČANIA **8**
3.1 PREVERENIE UZATVÁRANIA ZMLÚV NA SLUŽBY KOMPY S SVP, Š.P. A SO SÚČASNÝM PREPRAVCOM 8
3.2 VEREJNÉ OBSTARÁVANIA VYKONANÉ VV, Š. P. NA PREDMET NADLIMITNEJ ZÁKAZKY NA SLUŽBY KOMPY 9
3.3 VÝVOJ NÁKLADOV A TVORBA KALKULÁCIÍ NA ZABEZPEČENIE SLUŽIEB KOMPY 10
4 REAKCIA KONTROLOVANÉHO SUBJEKTU **12**
5 TÍM KONTROLÓROV **12**
ZÁVER **12**
KONTAKT **13**

ZOZNAM SKRATIEK

SKRATKA / SKRÁTENÉ POMENOVANIE	VÝZNAM
a. s.	Akciová spoločnosť
DHM	Dlhodobý hmotný majetok
EF	Environmentálny fond
EÚ	Európska únia
KA	Kontrolná akcia
MDaV SR	Ministerstvo dopravy a výstavby Slovenskej republiky
MŽP SR	Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky
NKÚ SR	Najvyšší kontrolný úrad Slovenskej republiky
NR SR	Národná rada Slovenskej republiky
Obchodný zákonník	Zákon č. 513/1991 Zb. Obchodný zákonník v znení neskorších predpisov
PHZ	Predpokladaná hodnota zákazky pri verejnom obstarávaní
Prepravca	Ponton City, a. s., víťaz prvého verejného obstarávania na služby kompy z roku 2015
RZP	Rýchla zdravotná pomoc
Služby kompy	Služba verejnej vodnej dopravy po Dunaji motorovou kompou medzi prístavmi Vojka nad Dunajom a Kyselica
SŠÚ	Slovenský štatistický úrad
SVD G-N	Sústava vodných diel Gabčíkovo - Nagymaros
SVP	Slovenský vodohospodársky podnik, štátny podnik
š. p.	Štátny podnik
ÚVO	Úrad pre verejné obstarávanie
VO	Verejné obstarávanie
VV, š. p.	Vodohospodárska výstavba, š. p.
Zákon o štátnom podniku	Zákon č. 111/1990 Zb. o štátnom podniku
Zákon o VO	Zákon č. 25/2006 Z. z. o verejnom obstarávaní a o zmene a doplnení zákonov v znení neskorších predpisov
Z. z.	Zbierka zákonov

ZOZNAM TABULIEK

Tabuľka č. :1: Prehľad zmluvných vzťahov služieb kompy VV, š. p. 6

ZOZNAM GRAFOV

Graf č. 1: Porovnanie vývoja cien služieb kompy v zmluvách VV, š. p. 11

Graf č. 2: Výdavky za služby kompy skutočne hradené prepravcovi v rokoch 2015 - 2018 v porovnaní s maximálne mož nými finančnými prostriedkami vynaloženými za zmluvne dohodnuté cykly prepravy 12

ZHRNUTIE

Kompa je plavidlo používané na prepojenie riečnych brehov na kratšiu vzdialenosť.

Služby kompy boli riešené už v čase povoľovania výstavby SVD G-N ako požiadavka zabezpečenia pružnej dopravy osôb a menších nákladov cez prívodný kanál v profile Vojka nad Dunajom – Kyselica pre obyvateľov dotknutých obcí. Rast počtu turistov mal za následok vznik požiadavky zväčšenia kapacity a výkonnosti kompy.

Služby kompy sú poskytované bezodplatne pre obyvateľov dotknutých obcí, ale aj pre stále rastúci počet turistov.

V súčasnej dobe je financovanie bezplatnej prepravy zabezpečované štátnym podnikom. NKÚ SR považuje tento spôsob poskytovanej prepravy **za neobvyklý a nesystémový.** Verejná osobná doprava by mala byť súčasťou systému výkonov, poskytovaných vo verejnom záujme výlučne občanom dotknutých obcí, **za výkon ktorých by náklady nemal znášať štátny podnik, ale na financovaní týchto služieb by sa mal podieľať štát. Ostatní záujemci by mali prepravu spoplatnenú, tak ako sú spoplatnené iné verejné dopravné služby po Dunaji.**

V priebehu rokov sa menilo vlastníctvo kompy. VV, š. p. odovzdal SVP, š. p. v roku 1993 kompu do údržby a prevádzky. V roku 2014 ju SVP, š. p. opravil z prostriedkov EF a premávala do konca júna 2015. Od 01.07.2015 bola nahradená kompou súčasného prepravcu.

NKÚ SR vykonal kontrolu zabezpečenia verejnej vodnej dopravy po Dunaji motorovou kompou medzi prístavmi Vojka nad Dunajom a Kyselica na základe plánu kontrolnej činnosti na rok 2018.

VV, š. p. uzatvoril v kontrolovanom období tri zmluvy s dvoma poskytovateľmi služieb kompy. Dve s SVP, š. p. a jednu s prepravcom. V roku 2018 od januára do septembra boli súčasne v platnosti dve zmluvy na služby kompy.

Tabuľka 1 Prehľad zmluvných vzťahov služieb kompy VV, š. p.

Zmluvy, dodatky, dohody k zabezpečeniu služieb kompy		2014	2015	2016	2017	2018
1.	SVP, š. p.	Ukončená zmluva				
2.	Ponton City, a. s.		Platná a účinná zmluva			
3.	Ponton City, a. s.			Platný a účinný dodatok č. 1 k zmluve		
4.	SVP, š. p.					Ukončená zmluva
5.	SVP, š. p.					Dohoda o ukončení zmluvy

Zdroj: NKÚ SR a CRZ

Pri príprave prvého VO pre nadlimitnú zákazku v roku 2014 **nedošlo k stanoveniu PHZ služieb kompy na základe ekonomickej analýzy.** Využitá bola indexácia vybraných technických parametrov starej a novej kompy. Pre výpočet bol použitý index 1,35 (35 %), ktorý mal predstavovať nárast počtu prepravovaných osôb a motorových vozidiel z dôvodu rastu počtu turistov. **Týmto postupom nebolo zabezpečené stanovenie primeranej ceny služieb kompy z pohľadu jej hospodárnosti, čo je v rozpore so zákonom o štátnom podniku.**

VV, š. p. stanovil v PHZ poskytovanie služieb kompy na obdobie 15 rokov. Zohľadnil tým požiadavky starostov dotknutých obcí vznesených v procese pripomienkovania pripravovaného prvého VO služieb kompy. **Celková cena služieb kompy uvedená v PHZ bola vopred odsúhlasená MŽP SR na 25 000 000,00 eur.** MŽP SR odsúhlasená cena služieb kompy **nebola taxatívne uvedená v zmluvných podmienkach.**

Kontrolná skupina NKÚ SR zistila nesúlad medzi stanovenou PHZ a vysúťaženými jednotkovými cenami elektronickej aukcie.

Zmluvné podmienky definujú cyklus ako pohyb plavidla z domovského prístavu vo Vojke nad Dunajom a späť. Prepravca je povinný vykonať pravidelnú prepravu podľa cestovného poriadku v 30 minútových intervaloch. V zmluvných podmienkach boli vedené jednotkové ceny vysúťažené v elektronickej aukcii a to 206,00 eur za jeden cyklus prepravy a 122,00 eur za hodinu pohotovosti na dobu 15 rokov. Vysúťažené ceny v danej výške majú za následok, že v prípade maximálneho možného počtu denných cyklov by VV, š. p. by mal prepravcovi uhradiť počas 15 rokov celkom **46 198 050,00 eur, čo by nebolo v súlade s predbežným súhlasom MŽP SR a s PHZ. Podľa NKÚ SR mal byť v zmluve jednoznačne stanovený finančný limit do ktorého je možné služby kompy poskytovať. V prípade vyčerpania stanoveného limitu resp. uplynutia doby na ktorú bola zmluva uzavretá by štátny podnik vyhlásil novú súťaž.**

Bez stanoveného limitu a pri takto vysúťažených jednotkových cenách sa štátny podnik zaviazal k finančnému plneniu, na ktoré nemá odsúhlasené finančné prostriedky zakladateľom.

S prepravcom, víťazom prvého VO uzatvoril VV, š. p. v júni 2015 zmluvu o poskytovaní služieb na 15 rokov, ktorá je zo strany VV, š. p. nevypovedateľná. Zároveň bola v júni 2015 odstavená z prevádzky loď opravená v roku 2014 z prostriedkov Environmentálneho fondu. **K zmluve s prepravcom bol uzatvorený 13.06.2016 Dodatok č. 1 obsahujúci rozväzovacie podmienky zmluvy.**

S cieľom naplniť jednu z rozväzujúcich podmienok zmluvy **uskutočnil VV, š. p. druhé VO na služby kompy.** S SVP, š. p. bola v **roku 2018** podpísaná zmluva o poskytovaní služieb na obdobie 5 rokov s uvedením maximálneho finančného limitu na služby kompy na celú

dobu trvania zmluvy v sume 8 300 000,00 eur, ktorá bola **pred nadobudnutím jej účinnosti ukončená dohodou zmluvných strán.**

Zmluva bola uzatvorená aj napriek tomu, že v tom čase SVP, š. p. nemal k dispozícii žiadne plavidlo. SVP, š. p. oznámil v septembri 2018, že nedokáže poskytovať služby kompy v zmysle uzatvorenej zmluvy a s požadovanými parametrami, pretože sa mu do stanoveného termínu nepodarilo zabezpečiť požadovanú kompu. Zmluva **bola následne ukončená dohodou pár dní pred nadobudnutím jej účinnosti**. Voči druhému VO boli vznesené námietky zo strany materskej firmy prepravcu. **Kontrolná skupina NKÚ SR hodnotí vynaložené finančné prostriedky na zabezpečenie druhého VO vrátane nákladov na služby externého poradcu pre VO v hodnote 12 900,00 eur ako neúčinné, čím došlo k porušeniu zákona o štátnom podniku, podľa ktorého je riaditeľ povinný si zaobstarať a pri rozhodovaní zohľadniť všetky dostupné informácie týkajúce sa predmetu rozhodnutia.**

VV, š. p. odovzdal prepravcovi do bezodplatného využívania DHM - **prístavy** na podnikateľské účely **v celkovej hodnote 450 158,16 eur bez informovania alebo prerokovania v Dozornej rade, ktorá je najvyšším kontrolným orgánom š. p.**

Prepravca listom 19.11.2018 informoval VV, š. p., že **počas celého kontrolovaného obdobia nepočítal so zvýšením jednotkových cien za cyklus prepravy kompy a za hodinu pohotovosti na základe nárastu cien pohonných hmôt na Rotterdamskej burze, keďže vzorec v zmluve mal technickú chybu a podľa prepravcu palivový je celý neplatný**. Táto skutočnosť nebola v kontrolovanom období upravená dodatkom k uzatvorenej zmluve. V prípade poklesu cien pohonných hmôt zmluva nepočíta so znížením cien služieb kompy.

Kontrolná skupina NKÚ SR upozorňuje, že takto nastavené zmluvné podmienky sú jednostranne postavené v prospech prepravcu a pre VV, š. p. sú nevýhodné.

V kontrolovanom období nebola do ročných plánov kontrolnej činnosti zaradená a **nebola vykonaná vnútorná kontrola zameraná na služby kompy a plnenie ustanovení zmluvy uzatvorenej s prepravcom. Vnútorná kontrola VV, š. p. mala v zmysle dohodnutých zmluvných podmienok oprávnenie kontrolovať viacero ustanovení zmluvy** vrátane cyklov prepravy.

Vonkajšie kontroly vo VV, š. p. vykonané po medializácii zo strany MŽP SR a ÚVO boli zamerané na prvé VO. Ani jedna z kontrol nebola zameraná na relevantnosť výpočtu PHZ a nepreverovala podstatné veci problematiky kompy. **Z toho dôvodu nezistili žiadne nedostatky** napriek tomu, že tam nedostatky boli a doteraz pretrvávajú.

NKÚ SR konštatuje **nedostatočnosť a neúčinnosť vnútorného** kontrolného systému vo vzťahu ku kompe.

Kontrolou bolo zistené, že dozorná rada v súvislosti so svojou kontrolnou pôsobnosťou a na základe svojej vlastnej kontrolnej činnosti v kontrolovanom období nekontrolovala doklady súvisiace s poskytovaním služieb kompy.

1 CIEĽ KONTROLNEJ AKCIE

Cieľom kontrolnej akcie bolo poukázať na výhodnosť alebo nevýhodnosť zmlúv uzatvorených VV, š. p. na zabezpečenie verejnej vodnej dopravy po Dunaji motorovou kompou medzi prístavmi Vojka nad Dunajom a Kyselica

Predmet kontroly: 1. Preveriť uzatváranie zmlúv medzi VV, š. p. a prepravcom a následne s SVP, š. p. na zabezpečenie verejnej vodnej dopravy po Dunaji motorovou kompou Vojka a Kyselica
2. Vyhodnotiť VO VV š. p. na predmet nadlimitnej zákazky – pre kompu Vojka a Kyselica
3. Preveriť vývoj nákladov a tvorby kalkulácií na zabezpečenie služby verejnej vodnej dopravy po Dunaji kompou Vojka a Kyselica
4. Preveriť, či boli vykonané kontroly VV š. p. v oblasti procesov uzatvárania zmlúv, procesov zabezpečenia VO, procesov cenotvorby a tvorby kalkulácií na obstaranie hmotného majetku potrebného na zabezpečenie služby

2 RÁMEC KONTROLNEJ AKCIE

NKÚ SR vykonal vo VV, š. p. kontrolu súladu s prvkami výkonnosti. Výkonnosť bola zameraná na hospodárnosť a efektívnosť zabezpečenia služieb kompy. Kontrola hospodárnosti bola založená na porovnaní nákladov/cien služieb kompy dohodnutých v troch zmluvách o poskytovaní služieb, ktoré uzatvoril VV, š. p. v kontrolovanom období.

Porovnanie umožnilo vytvoriť obraz o hospodárnosti pri zabezpečovaní služieb kompy, prečo boli ceny služieb rôzne nastavené a aký bol trend ich vývoja. Kontrola efektívnosti bola zameraná na to, či boli a sú činnosti vykonávané správne. To znamená na prepravnosť kompy, jej veľkosť, či bola vopred spracovaná ekonomická analýza, ako boli dohodnuté podmienky servisu, či a ako VV, š. p. vyhodnocoval efektívnosť, ako nadstavil pre štát najhospodárnejší a ekonomicky najvýhodnejší spôsob zabezpečenia služieb kompy. Či bol vopred podrobne zmeraný a zhodnotený pôvodný stav služieb kompy.

Skontrolovaný bol proces uzatvárania zmlúv, vyhodnotený proces prípravy a zadávania VO nadlimitnej zákazky, preverený vývoj nákladov a tvorba kalkulácií služieb kompy pred uzatváraním zmlúv s dodávateľmi služieb. Osobitná pozornosť bola venovaná vnútornej a vonkajšej kontrole a ich zameraniu na zabezpečenie a úhradu služieb kompy.

Medializácia problematiky kompy a jej prerokovanie na pôde parlamentu pred výkonom kontroly spoluvytvárali predmet kontroly.

3 ZISTENIA A ODPORÚČANIA

3.1 PREVERENIE UZATVÁRANIA ZMLÚV NA ZABEZPEČENIE SLUŽIEB KOMPY S SVP, Š. P. A SO SÚČASNÝM PREPRAVCOM

Problematika služieb kompy sa po prvý krát objavila v roku 1970 pri príprave umiestnenia stavby SVD G-N, kedy bola zadaná podmienka zabezpečenia celoročného spojenia pre obyvateľov troch dotknutých obcí na pravom brehu Dunaja so zvyškom krajiny. Služby kompy v tom čase predstavovali najekonomickejšie riešenie v období. Počet evidovaných motorových vozidiel bol v tom čase výrazne nižší ako je tomu dnes. V roku 1992 došlo k povoleniu užívať prívodný kanál stupňa Gabčíkovo SVD G-N.

V roku 1993 bola VV, š. p. odovzdaná do užívania kompa preberajúcemu podniku Povodie Dunaja š. p. (dnešný SVP, š. p.) a prevádzka kompy bola vyňatá z dvojstranných zmlúv medzi VV, š. p. a SVP, š. p., ktoré zabezpečovali riadny a nerušený chod vodohospodárskej časti VD Gabčíkovo.

V kontrolovanom období uzatvoril VV, š. p. tri zmluvy na zabezpečenie služieb kompy v roku 2014, 2015 a 2018.

V roku 2014 po oprave kompy v SVP, š. p. z prostriedkov EF **uzatvoril VV, š. p. zmluvu s SVP, š. p., ktorej predmetom bolo prevádzkovanie kompy a vykonávanie plavby v zmysle dohodnutého harmonogramu plavieb a platného prevádzkového poriadku.** Cena služieb kompy bola stanovená paušálne na 1 100 000,00 eur ročne. Zmluva bola zrušená dohodou zo dňa 10.07.2015 ku dňu 30.06.2015. VV, š. p. po ukončení tejto zmluvy vyplatil SVP, š. p. sumu 100 000,00 eur so súhlasom MŽP SR zo dňa 06.07.2015.

V roku 2015 uzatvoril VV, š. p. na základe výsledku VO nadlimitnej zákazky a výsledku elektronickej aukcie dňa 26.06.2015 **nevypovedateľnú zmluvu s prepravcom** na zabezpečenie služieb kompy s predmetom zmluvy zabezpečovanie poskytovania služieb v prívodnom kanáli VD Gabčíkovo, prievoz v kilometri 0,750 medzi prístavmi Vojka nad Dunajom a Kyselica 365 dní v roku, 24 hodín denne.

PHZ bola v rámci VO nadlimitnej zákazky stanovená na základe predbežného súhlasu MŽP SR na 25 000 000,00 eur. Elektronickou aukciou bola vysúťažená cena 206,00 eur za jeden cyklus prepravy a 122,00 eur za jednu hodinu pohotovosti na obdobie 15 rokov.

Zmluva s prepravcom taxatívne neuvádza finančný limit 25 000 000,00 eur odsúhlasený MŽP SR pred prípravou VO. V zmluve bolo dohodnuté poskytovanie služieb kompy 365 dní v roku 24 hodín denne. Služby boli v zmluve rozdelené na služby pravidelnej prepravy podľa cestovného poriadku v tridsaťminútových intervaloch 19 hodín denne od 05:00 do 00:00 hod. a na služby pohotovosti pre prípad urgentnej prepravy rýchlej zdravotníckej pomoci, hasičov a bezpečnostných zložiek denne v rozsahu 5 hodín od 00:00 do 05:00 hod. Mimoriadne služby kompy mohli byť vykonané len na základe písomného vyžiadania VV, š. p.

V zmysle ustanovení zmluvy poskytol VV, š. p. prepravcovi bezodplatne formou Odovzdávacieho/Preberacieho protokolu DHM prístavy v celkovej hodnote 450 158,16 eur bez toho, že by predložil informáciu o prenájme majetku dozornej rade, ktorá je najvyšším kontrolným orgánom š. p. Prístav bol sprístupnený pre verejnosť od 4:30 hod. do 0:00 hod. Prepravná vzdialenosť v jednom smere je cca 520 metrov. Domovským prístavom kompy je Vojka nad Dunajom, kde začína a končí preprava. Za jeden cyklus prepravy sa považuje pohyb kompy z Vojky nad Dunajom do Kyselice a späť. Služby kompy sú poskytované bezodplatne bez rozlíšenia obyvateľov dotknutých obcí a turistov.

Kontrolou bolo zistené, že nastavenie počtu cyklov v dohodnutom cestovnom poriadku nie je jasne zadefinované priamo v zmluve. K zmenám cyklov dochádzalo len na základe zmien v cestovnom poriadku, ktorý sa v kontrolovanom období menil v rokoch 2015, 2016 a 2018. Od apríla 2016 VV, š. p. upravil cestovný poriadok celkovo dvakrát, pričom v každom cestovnom poriadku končí posledný cyklus prepravy kompy pred 22:00 hod. Z uvedeného vyplýva, že **doba prevádzky kompy bola cestovným poriadkom skrátená z pôvodných 19 hodín na 17 hodín denne.** Takáto **úprava cestovných poriadkov nie je v súlade s bodom 2.6 odst. 2.6.3 písm. a) zmluvy s prepravcom, podľa ktorého má byť verejná doprava poskytovaná 19 hodín denne od 05:00 do 00:00 hod. a nie je v súlade ani s dokumentáciou VO.**

Kontrolou zmluvných podmienok bolo zistené, že ceny služieb kompy sa môžu zvyšovať na základe nárastu cien pohonných hmôt na Rotterdamskej burze, ale v prípade poklesu cien pohonných hmôt sa cena služieb nezmení. Prepravca listom 19.11.2018 informoval VV, š. p., že počas celého kontrolovaného obdobia nepočítal so zvýšením jednotkových cien za cyklus prepravy kompy a za hodinu pohotovosti na základe nárastu cien pohonných hmôt na Rotterdamskej burze, keďže vzorec v zmluve mal technickú chybu a podľa prepravcu palivový je celý neplatný. Táto skutočnosť nebola v kontrolovanom období upravená dodatkom k uzatvorenej zmluve. Pritom zmluvu s prepravcom je možné meniť len na základe dohody zmluvných strán formou písomných a chronologicky očíslovaných dodatkov podpísaných oboma zmluvnými stranami. **Kontrolná skupina NKÚ SR upozorňuje, že** takto **nastavené zmluvné podmienky sú jednostranne postavené v prospech prepravcu a pre VV, š. p. sú nevýhodné.**

K nevypovedateľnej zmluve bol 21.06.2016 podpísaný dodatok, ktorý obsahuje rozväzovacie podmienky zániku účinnosti zmluvy. Jednou z rozväzovacích podmienok bolo nadobudnutie účinnosti zmluvy uzatvorenej s úspešným uchádzačom ďalšieho VO realizovaného na obstaranie zákazky s rovnakým predmetom. Pri splnení ktorejkoľvek dohodnutej rozväzovacej podmienky si v zmysle dodatku k zmluve nebude prepravca uplatňovať akékoľvek nároky na náhradu škody, zmluvné pokuty, iné peňažné alebo nepeňažné plnenie z dôvodu ukončenia inak nevypovedateľnej zmluvy.

V čase trvania zmluvy so súčasným prepravcom uzatvoril VV, š. p. v januári 2018 zmluvu s SVP, š. p. na základe výsledkov ďalšieho VO, ktorú v septembri 2018 ukončil dohodou pred nadobudnutím účinnosti zmluvy.

Dozorná rada v súvislosti so svojou kontrolnou pôsobnosťou a na základe svojej vlastnej kontrolnej činnosti v kontrolovanom období nekontrolovala účtovné doklady, zmluvy a iné doklady súvisiace s poskytovaním služieb kompy.

3.2 VEREJNÉ OBSTARÁVANIA VYKONANÉ VV, Š. P. NA PREDMET NADLIMITNEJ ZÁKAZKY NA SLUŽBY KOMPY

V kontrolovanom období zabezpečil VV, š. p. dve VO pre nadlimitnú zákazku na zabezpečenie služieb kompy.

VV, š. p. má v zmysle organizačného poriadku zriedené oddelenie právnych služieb a obstarania. Zodpovedá za celý proces prípravy a realizácie VO.

VV, š. p. mala v čase prípravy a realizácie VO prijaté a platné štyri podnikové smernice pre VO. Aktualizované boli v zmysle legislatívnych zmien platného zákona o VO a neboli v tejto oblasti zistené nedostatky.

Pri zabezpečovaní VO využíval VV, š. p. služby externého poradcu. Ten neupozornil na vzniknuté rozpory.

Kontrolná skupina NKÚ SR preverila proces prípravy VO nadlimitnej zákazky služieb kompy. VO bolo zabezpečované na základe požiadavky na obstaranie č. 645/1120/300914 s PHZ v sume 25 000 000,00 eur. Po-

žiadavka bola schválená v porade vedenia podniku dňa 30.09.2014. V Úradnom vestníku EÚ bolo dňa 20.02.2015 vydané Oznámenie o vyhlásení VO – vybrané odvetvia: Služby č. 2015/S 036-061986. Predmetom zákazky bola služba na zabezpečenie verejnej vodnej dopravy po prívodnom kanáli Vodného diela Gabčíkovo motorovou kompou medzi prístavmi Vojka nad Dunajom a Kyselica ref. číslo: 480/1022/151216, v rozsahu 19 hodín denne. Zvyšných päť hodín denne bude zabezpečovaná pohotovosť pre prípad urgentnej prepravy rýchlej zdravotníckej pomoci, hasičského a záchranného zboru a bezpečnostných zložiek.

PHZ bola v súlade s predbežným súhlasom MŽP SR vydaným pred vyhlásením VO. Cena zákazky bola vysúťažená v elektronickej aukcii. Podľa opisu zákazky v dokumentácii VO mala byť preprava kompou zabezpečovaná podľa cestovného poriadku v nie kratších ako tridsaťminútových intervaloch medzi jednotlivými cyklami v súlade so zmluvou o poskytovaní služieb, ktorej znenie tvorí súčasť dokumentácie VO. Predpokladalo sa, že na prepravu bude vplývať dopravná situácia, dopravné predpisy a obmedzenia na Dunaji, pričom môže vzniknúť potreba aj nepravidelnej jazdy, mimo týchto intervalov. Zmluva upravila možnosť mimoriadnych služieb kompy len na základe písomného vyžiadania VV, š. p.

Doba trvania zákazky bola stanovená na 15 rokov na základe požiadaviek starostov dotknutých obcí.

Zo súťažných podkladov vyplýva, že VV, š. p. by mohol požadovať maximálne 38 cyklov denne (počas 19 hodín a dva cykly za hodinu).

Kontrolná skupina NKÚ SR zistila nesúlad medzi stanovenou PHZ na 25 000 000,00 eur a jednotkovými cenami zákazky vysúťaženými v elektronickej aukcii vo výške 206,00 eur za jeden cyklus prepravy a 122,00 eur za hodinu pohotovosti na dobu 15 rokov. Uvedením vysúťažených jednotkových cien služieb kompy v zmluve má za následok, že ak by VV, š. p. požadoval maximálny možný počet cyklov denne v zmysle podkladov VO, mal by prepravcovi uhradiť počas 15 rokov celkom 46 198 050,00 eur, čo by nebolo v súlade s predbežným súhlasom MŽP SR s PHZ vo výške 25 000 000,00 eur.

Ďalšie VO bolo pripravené v roku 2017. Uskutočnilo sa začiatkom roku 2018. Pred prípravou ďalšieho VO nebol vyžiadaný predbežný súhlas MŽP SR s finančným stropom pre VO nadlimitnej zákazky. Pred uzatvorením zmluvy s víťazom VO nebola uskutočnená elektronická aukcia so súťažou na jednotkovú cenu za cyklus prepravy a za hodinu pohotovosti.

S SVP, š. p., víťazom ďalšieho VO uzatvoril VV, š. p. v januári 2018 zmluvu o poskytovaní služieb na päť rokov s maximálnym finančným limitom na celú dobu trvania zmluvy v sume 8 300 000,00 eur.

Počas prípravy ďalšieho VO uzatvoril VV, š. p. dňa 14.12.2016 dohodu o vykonaní práce s externým poradcom pre VO na zákazku služieb kompy a vyplatil mu odmenu 12 900,00 eur za vykonanú prácu v rozsahu 258 hod. v cene 50,00 eur za hodinu.

Zmluva s SVP, š. p. bola ukončená dohodou zmluvných strán v septembri 2018 s uvedením dôvodu, že SVP, š. p. oznámil VV, š. p., že nedokáže poskytovať služby kompy s požadovanými parametrami, pretože sa mu nepodarilo zabezpečiť požadovanú kompu.

Kontrolná skupina NKÚ SR vyhodnotila vynaloženie finančných prostriedkov na VO uskutočnené v roku 2018 spolu s nákladmi na služby externých poradcov ako nehospodárne, čím došlo k porušeniu § 19 ods. 3 zákona o štátnom podniku, podľa ktorého je riaditeľ povinný si zaobstarať a pri rozhodovaní zohľadniť všetky dostupné informácie týkajúce sa predmetu rozhodnutia.

VV, š. p. hradil všetky výdavky súvisiace s predmetom zákaziek z výsledkov vlastnej hospodárskej činnosti.

3.3 VÝVOJ NÁKLADOV A TVORBA KALKULÁCIÍ NA ZABEZPEČENIE SLUŽIEB KOMPY

Kontrolná skupina NKÚ SR preverila podklady preukazujúce spôsob cenotvorby a ich vzájomné porovnanie. **Kontrolou bolo zistené, že VV, š. p. použil v kontrolovanom období tri spôsoby výpočtu cien služieb**. Každým novým výpočtom došlo k zvýšeniu cien služieb kompy. Zvýšené ceny služieb kompy sa stali súčasťou zmluvných podmienok jednotlivých uzatvorených zmlúv.

Nárast cien služieb kompy s uzatvorením každej ďalšej zmluvy jasne deklaruje graf č. 1.

Graf č. 1: Porovnanie vývoja cien služieb kompy v zmluvách VV, š. p. so SVP, š. p. a súčasným prepravcom

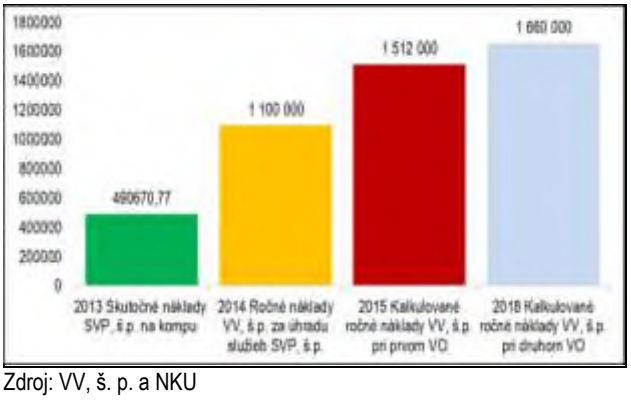

Zdroj: VV, š. p. a NKU

Východiskovým rokom pre graf č. 1 bol rok 2013, za ktorý boli dostupné údaje o skutočne dosiahnutých nákladoch SVP, š. p. pri prevádzkovaní kompy vo výške 490 670,77 eur. V roku 2014 bola s SVP š. p. uzatvorená zmluva s dohodnutou zvýšenou cenou za služby kompy oprave-

nej z prostriedkov EF ako paušálnou cenou v hodnote 1 100 000,00 eur ročne. **S víťazom prvého VO, súčasným prepravcom bola uzatvorená v roku 2015 zmluva na 1 512 000,00 eur ročne za služby kompy**, čo predstavuje opätovné zvýšenie cien služieb kompy. **S víťazom druhého VO, s SVP, š. p. bola v roku 2018 uzatvorená zmluva na 1 660 000,00 eur ročne za služby kompy** (zrušená bola dohodou v septembri 2018), čo predstavovalo ďalšie zvýšenie cien služieb kompy.

Prvé zvýšenie cien služieb kompy v roku 2014 nastalo uzatvorením zmluvy s SVP, š. p. V prípade mimoriadnych prepráv kompou bolo v roku 2014 dohodnuté ich samostatné vyúčtované podľa skutočne vykonaných služieb. Sledovanie skutočných nákladov na prevádzku v príslušnom roku nebolo z dôvodu zavedenia paušálnej ceny služieb kompy dohodnuté v zmluvných podmienkach. Uzatvoreniu zmluvy v roku 2014 nepredchádzalo VO ani elektronická aukcia.

V roku 2014 bola s SVP, š. p. zmluvne dohodnutá vyššia (paušálna) cena služieb kompy oproti roku 2013 na sumu 1 100 000,00 eur ročne. Zvýšenie ceny bolo zdôvodnené zreálnením nákladov na prevádzku kompy. Skutočné náklady SVP, š. p. na prevádzku kompy boli v roku 2013 490 670,77 eur. Zmluva z roku 2014 umožňovala upraviť a zmeniť dohodnutú cenu písomným dodatkom k zmluve o mieru inflácie za predchádzajúci kalendárny rok zverejnenej SŠÚ. Za uskutočnenú mimoriadnu plavbu bola dohodnutá osobitná cena 198,70 eur.

Druhé zvýšenie cien služieb kompy v roku 2015 nastalo uzatvorením zmluvy so súčasným prepravcom na základe VO a elektronickej aukcie. Na rozdiel od predchádzajúcej zmluvy s SVP, š. p. bola s prepravcom v zmluvných podmienkach dohodnutá úhrada za pohotovosť päť hodín denne.

Počas celého kontrolovaného obdobia neboli VV, š. p. vypracovávané a sledované skutočné náklady na služby kompy podľa jednotlivých zložiek ceny.

Cenotvorba služieb kompy vychádzala v roku 2015 z indexácie paušálnej sumy 1 100 000,00 eur v zmluve s SVP, š. p. z roku 2014. Indexácia bola zdôvodnená potrebou zvýšenia cien služieb kompy, ktoré by zohľadnili rozdiel vyplývajúci z neporovnateľných technických parametrov komp. Súčasná kompa prepravcu má rozšírenú plochu pre prepravu osobných motorových vozidiel z 12 na 18 (resp. 21) t. j. o 50 % na plochu 250 m^2. Je širšia, má zvýšenú hmotnosť, ponor, silnejší výkon motorov, zvýšenú spotrebu paliva a zvýšený počet členov posádky. Koeficient 1,35 zohľadňoval navýšenie prepravnej kapacity.

Základná cena v PHZ bola výsledkom násobku 1 100 000,00 eur x koeficient 1,35 x 15 rokov prevádzky a dosiahla sumu 22 275 000,00 eur.

Pre dočerpanie stropu pre VO 25 000 000,00 eur boli k cene pripočítané predpokladané náklady na starostlivosť o DHM v správe VV, š. p. - budovy prístavov a ich vnútorných priestorov, prístavísk, parkovísk, odstraňovanie odpadu to znamená mzdové a prevádzkové náklady. Pripočítateľnú položku tvoril odhadovaný nárast cien a inflácia vo výške 10% na celé obdobie 15 rokov (nie podľa miery inflácie zverejňovanej SŠÚ).

V zmluvných podmienkach bolo súčasťou cenotvorby ustanovenie o možnosti prepravcu zvýšiť ceny za cyklus prepravy a za hodinu pohotovosti o 0,8 % v prípade nárastu ceny pohonných hmôt o každých 0,50 eur na 100 litrov. Vzorec v zmluve pre zvýšenie týchto cien mal podľa predložených dokladov VV, š. p. technickú chybu, nebol prepravcom nikdy použitý a bol celý neplatný.

Kontrolná skupina NKÚ SR má za to, že nastavenie zmluvných podmienok v súvislosti s možnosťou zvýšenia cien služieb kompy bolo jednostranne v neprospech VV, š. p.. Nebol súčasne dohodnutý postup úpravy cien služieb pri znížení cien pohonných hmôt. Samotná neplatnosť vzorca výpočtu zvýšenia cien služieb kompy a jeho nevyužívanie malo byť riešené uzatvorením písomného dodatku k zmluve, čo sa nestalo.

Tretie zvýšenie cien služieb kompy v roku 2018 vychádzalo z ďalšieho VO. Cenotvorba obsahuje finančný limit 8 300 000,00 eur na obdobie piatich rokov, t. j. 1 660 000,00 eur ročne. K plneniu zmluvy uzatvorenej s SVP, š. p. nedošlo z dôvodu jej ukončenia dohodou zmluvných strán pred nadobudnutím jej účinnosti.

Kontrolou boli preverené všetky faktúry vystavené prepravcom za služby kompy za kontrolované obdobie 2014 – 2018.

Graf č. 2 ukazuje, aký bol rozdiel medzi zazmluvnenou cenou služieb kompy s prepravcom a skutočnou fakturáciou.

Graf č. 2: Výdavky za služby kompy skutočne hradené prepravcovi v rokoch 2015 - 2018 v porovnaní s maximálne možnými finančnými prostriedkami vynaloženými za zmluvne dohodnuté cykly prepravy

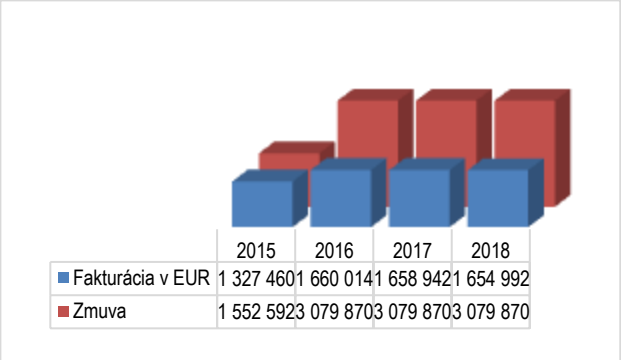

	2015	2016	2017	2018
Fakturácia v EUR	1 327 460	1 660 014	1 658 942	1 654 992
Zmuva	1 552 592	3 079 870	3 079 870	3 079 870

Zdroj: VV, š. p.

V rokoch 2016, 2017 a 2018 bolo z maximálne možného počtu cyklov v zmysle zmluvy vykonaných v každom roku len niečo cez 50 % a fakturácia za príslušné roky zodpovedala 1/15 z PHZ. Bola nižšia ako maximálne možná vynaložená suma finančných prostriedkov, ktoré umožňovala zmluva prepravcovi fakturovať

ODPORÚČANIE PRE MŽP SR:

1. Požiadať Vládu SR o systémové riešenie financovania prepravy Vojka-Kyselica. Táto verejná osobná doprava by mala byť súčasťou systémov výkonov poskytovaných vo verejnom záujme výlučne občanom dotknutých obcí.

4 REAKCIA KONTROLOVANÉHO SUBJEKTU

Kontrolovaný subjekt vzniesol námietky proti pravdivosti, úplnosti a preukázateľnosti kontrolných zistení uvedených v protokole o výsledku kontroly.

Námietky sa týkali oblasti poskytnutia bezodplatného prenájmu DHM prístavov prepravcovi bez toho, že by o tom bola oboznámená Dozorná rada, VO vykonaného v roku 2018, zmien cestovných poriadkov a opráv predchádzajúcej kompy v roku 2014 z prostriedkov EF.

Na základe výsledkov kontroly uvedených v protokole o výsledku kontroly uložil NKÚ SR kontrolovanému subjektu prijať opatrenia na odstránenie kontrolou zistených nedostatkov. Kontrolovaný subjekt sa zaviazal prijať opatrenia a následne zaslať správu o ich splnení, resp. plnení. Plnenie opatrení bude NKÚ SR monitorovať v rámci svojej činnosti.

5 TÍM KONTROLÓROV

Kontrolu vykonali dvaja kontrolóri s dlhoročnou odbornou i medzinárodnou praxou na NKÚ SR.

ZÁVER

Kontrola verejnej vodnej dopravy po Dunaji motorovou kompou medzi prístavmi Vojka nad Dunajom a Kyselica bola vykonaná vo VV, š. p. v súlade s plánom kontrolnej činnosti NKÚ SR na rok 2018.

Služby kompy sú vykonávané na základe nevypovedateľnej zmluvy medzi VV, š. p. a prepravcom a Dodatku č. 1 k zmluve, ktorý stanovil rozväzovacie podmienky k zmluve.

Zmluva je pre štát nevýhodná. Dozornej rade VV, š. p. nebola v kontrolovanom období predložená na prerokovanie a ani na základe vlastného podnetu neprerokovávala problematiku zabezpečovania služieb kompy s odsúhlaseným finančným limitom zo strany MŽP SR, ktorý bol vydaný v čase prípravy VO nadlimitnej zákazky a nebol ustanovený taxatívne v zmluve VV, š. p. s prepravcom.

Na účely odstránenia kontrolou zistených nedostatkov NKÚ SR navrhol kontrolovanému subjektu odporúčania smerujúce k riadnemu plneniu úloh s cieľom zabrániť neefektívnemu čerpaniu verejných prostriedkov.

Záverečná správa bude zaslaná Výboru NR SR pre financie a rozpočet, Výboru NR SR pre pôdohospodárstvo a životné prostredie, predsedovi vlády SR a ministrovi životného prostredia.

Záverečná správa bude zverejnená na webovom sídle NKÚ SR.

KONTAKT

Najvyšší kontrolný úrad SR
Priemyselná 2
824 73 Bratislava

+421 2 5011 4911
info@nku.gov.sk

Vodohospodárska výstavba, š. p.
Karloveská 2
842 04 Bratislava

Tel.: +421 906 31 1111
info@vvb.sk,

www.vvb.sk